

הקשיב בשקט ובדריכות בלתי-רגילים ל- סיפורי-המעשה, ועל פני רוב הח"כים מכל הסיעות, וביכללם אנשי-הליכוד הסבירים, ראיתי הבעה של הסכמה למסקנותי - שהיתה כאן הצטברות של מעשי-שטות.

(במהלך נאומי התערב מנחם בגין והני כיר שגם אני הוקעתי, בוויכוח הקודם, את דבריו של אל-שכעה. הסברתי כי די ברתי או על סמך גירסה התמציתית של דיברי אל-שכעה, שקיבלתי מידי מקור - ביו. גירסה זו היתה אמנם הרבה יותר מתונה מדיעית-השקר שפורסמה בסיתון, אך היא היתה גם פחות מתונה מן התמר ליל המלא שפורסם לאחר-מכן בידי צה"ל. הנכרתי שלא הוקעתי את אשר אמר אל-שכעה, אלא את אשר לא אמר: שהוא מסתייג מהריגת נשים וילדים מכל צד.)

פנק 5:

אינטרמצו סטאליניסטי

שעה שהדברים התגלגלו בצד הישראלי, אירעו דברים רבים גם בצד הפלסטיני.

כדי להבין את משמעותם, יש להת-עלם מן הפטיפונים הפרימיטיביים של דוברים ישראליים שונים על "אש-ף", כאילו היה זה גוף מוגוליטי אחד.

באש-ף יש כיום לפחות שלושה זרמים עיקריים:

● מנחם-השדום המוצהר, שנציגו הובלט ביותר (אך לא היחיד) הוא עיצאם סארטאווי;

● הזרם המרכזי, בהנהגת יאסר עראפאת, השואף למדינה בגדה וברצועה, אך המהסס עדיין מלהצהיר פומבית על נכונותו להכיר בתמורה לכך בישראל (אף שהדברים נאמרים בבירור בשיחות בלתי-פומביות);

● הזרם של חזית-הפירוב, המתנגד לכל שלום, והנתמך עליידי מדינות כמו סוריה, עיראק, לוב ועוד. בגדה יש זרם רביעי, שאיננו מייצג בצמרת אש"ף; הקומוניסטים. וזהי המיפ"לגה המחתרנית היחידה בגדה שהיא מאורגנת היטב, עוד מימי ירדן, ומשום-כך יש לה השפעה מעבר לכוחה המיסי פני. ראשי-העיריות זקוקים לה בימי בחירות.

להלכה, הקומוניסטים הם כוח מתון, מפני שהם דוגלים - כברית-המעצות - בדיוקים של מדינת-ישראל ומדינה פלסיטינית.

אך בפועל זהו כוח קיצוני, מפני ש-ברית-המעצות התקשרה, מטעמים טאקטיים, עם המדינות הערביות היותר-קיצוניות, לשם מלחמה בסכמי-מפדידיוויז פולשום שאיננו נתון לה דריסת-רגל. הקורמוניסטים משרתים, כמוכון, את האינטרסיים של מוסקוואה, ועל רקע זה יש שיהוף-פעולה אמיץ מאד בין הקומוניסטים בגדה ורק"ח.

על רקע זה התפתחה פרשה מויה זרה מאד - מעין פרשה-בתוך-פרשה, שננקטה לי אישיות.

ביום הראשון של הסערה סביב אל-שכעה, מיהרה אליו עורכת-הדין פליציה לאנגר, הזוהירה אותו מפני סכנה של גיירוש והתחיימה אותו על פיו-יכוח. היא גם השיגה מבית-המישפט את צויה-המניעה הזמני.

זריות זו היתה בהחלט ראוייה להוקרה, ומישפחת אל-שכעה היתה אסירת-תודה לה, ובצדק.

אולם ככל שהתברר כי להכי רעת בית-המישפט העליון עשויה להיות השפעה מרעת על תוצאות הפרשה, גברה ככל רבים אייני חות מפויימת.

פליציה לאנגר, שהיא פעילה מרכזית של רק"ח, ושהתפרסמה בעולם כמי שמיפרסמת האשמות רבות על ענביים בבתי-הסוהר הישראליים, אינה נחשבת כאתי-המישפטים המזהירים ביותר של ישראל, ואילו אל-שכעה, כך הסתבר, זקוק להגנה

מישפטית מעולה ביותר, אם רצונו לזכות בבית-המישפט העליון. מה גם שראשי מערכת-הביטחון אמרו, בשיחות פריטיות, ששכעה אכן יגורש אם בית-המישפט לא יבטל את צו-הגירוש.

כמה מראשי הציבור בגדה, ובעיקר הימישפטנים שביניהם, החלו מפצירים במישפחת אל-שכעה למסור את הנהגת הי מערכת המישפטית בידי הצוות של אליאס חורי ואמנון זיכרוני, שעורר התפעלות כללית בעת שהשיג את הניצחון המישפטי המזהיר בפרשת אילון-מורה. כמה מהם - וביניהם מישפטן בכיר מאד בגדה - שאלו אותי בשיחות פרטיות לדעתי על כך, אמרתי בכנות שדעתי כדעתם. הכוונה לא היתה להדיח את לאנגר, אלא ליטול מידיה את התפקיד המרכזי.

לא עשיתי כל פירסום לדעתי זו, ולא רמתי עליה גם בשבועון זה או בכנסת.

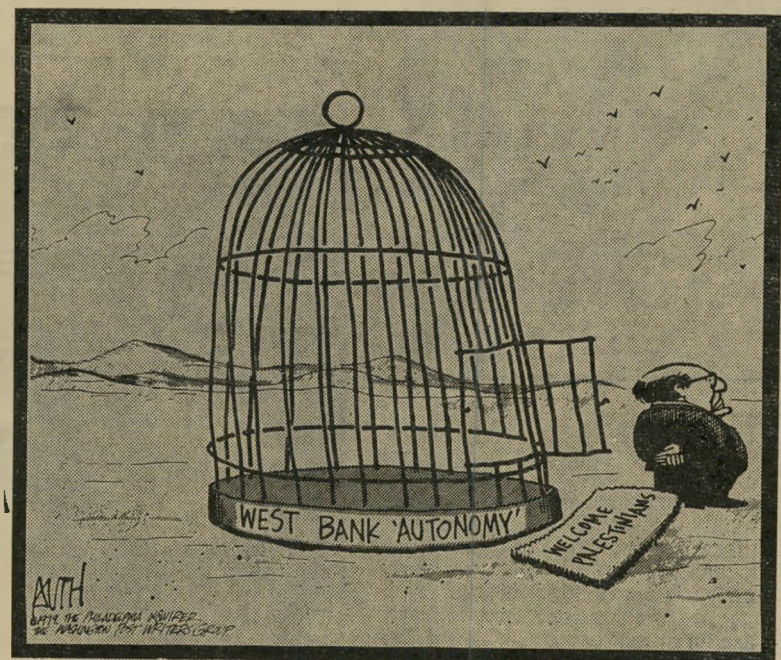
בפגישת-יאקראי במיסדרון הכנסת שוחחתי עם חברי-הכנסת מאיר וילנר ותורפי-טובי, ואמרתי להם, שלדעתי יהיה זה עוול לשכעה אם לא יזכה להגנה המישפטית הטובה ביותר, ואם ניהול המערכת המישפטית לא יעבור לידי מישפטן מן הדרג העליון, שיוכל להשפיע בנימוקיו על השופטים. הסברתי להם את הסיבות לכך בפרוטרוט, ואין צורך לחזור עליהן

היו שחלקו על טיעוניה וסיגננה של פליציה לאנגר בישיבה זו, ואלה פנו שוב אל מישפחת אל-שכעה בהצעה למסור את הכבודה המישפטית לזיכרוני ולחורי. אש"ף חתליף את לאנגר, מאחר שזו היתה הי ראשונה שחשה לעזרת בעלה. הגיב על כך אחד מראשי שכם: "זוהי גישה אציי לה, אך לא נבונה".

אט-אט גבר בי הרושם שאין זה כלל ויכוח מישפטי, וכי לא תוצאת המערכה המישפטית עומדת בראש סולם-העדיפויות של הקומוניסטים. בעזרת פליציה לאנגר, הם השתלטו על פרשת אל-שכעה, ועמדו להפיק ממנה הון פוליטי מרחיק-לכת, בניסיונם להשתלט על אוכלוסיית הגדה כולה.

ואכן, ההמשך הוכיח זאת. לפתע, כמו על פי פקודה של מיפ"קדה, החלה נגדי מערכת-הסתה, שהזכירה את ימיה-הזהר של הסטאליניזם.

מאחר שלא היה נוח לקומוניסטים להתקיף במישרין את ראשי-הציבור בגדה, שהתנגדו להגנתה של לאנגר (ואולי גם לנסיגות ההשתלטות של הקומוניסטים בגדה), בחרו בי ככתובת. התחיל בכך הביטאון הקומוניסטי בגדה,

קאריקטורה אמריקאית על פרשת שכעה (ווישונגטון פוסט) - כל העולם, וגם ארצות-הברית ומצריים

אל-טליונה, תחת הכותרת "ספרות מויה רה של ח"כ". נאמר בכתבה: "בשבוע האחרון קיים ח"כ שלי" אורי אבנרי מגייעים אינטנסיביים עם ראשי-עיריות ואחריים (בגדה), כדי לשכנע אותם להחליף את הפרקליטה הנוכחית של אל-שכעה, פליציה לאנגר, בעורך-דין מחברי מיפ"לגתו. כל הנסיונות האבנריים האלה נדחו... חבל שיש לאורי אבנרי תומכים בגדה המערבית התומכים בנסיגותיו".

הטענה עצמה היא, כמוכון, שקר גס, על פי הסיגנון הסטאליניסטי המקובל. לא פניתי לאיש, אלא הבעתי את דעתי הכנה באוזני מי שפנו אלי ושאלו אותי. לעניין זה אין חשיבות לעובדה שאמנון זיכרוני הוא חבר מפלגה זו או אחרת. בגדה הפך גיבור ביגלל כישוריו המישפטיים, שהביאו את הניצחון ההיסטורי במישפט אילון-מורה.

אחרי תרועת-החצוצרה של העיתון היקומוניסטי בגדה, הצטרף כל המחנה הקורמוניסטי להילולא. אלא-איתחאד החיפאי פתח בהתקפה פרועה עלי. הביטאון העיב רי של רק"ח דובר על "נסיון מכושר (שלי) לסכסך ולהסית", כל מיני גופים פיקטיביים של רק"ח - ביניהם אחד הי קרוי "הליגה לזכויות האדם והאזרח" - פירסמו הודעות בגנות, התנהגותו המקריאטיסטי של ח"כ אורי אבנרי.

על הכלוב כתוב, אוטונומיה לגדה המערבית, ועל המחצלת: ברזכים הבאים, פלסטינים.

אילו שלטה רק"ח בישראל, בוודאי היי תי כבר בדרכי לחמנה-עבדים בסביב או למוסד לחולי-נפש. בישראל יכולים אנח"ג, למרבה המזל, לחייך למראה קאריקיטורה זו של הסטאליניזם.

אבל אין מנוס מהסקת מסקנה: מי ששבר פי מאז ימי עזיבת-הרופי אים השתנו הקומוניסטים הישראליים, טועה. דרוך להם עזיבת, אפילו בתוכם, והנה לפניך הי מכוונה הכולשביקית הישנה במזוא הפעולה הדרסנית.

פנק 6: הסוך

תכן שהיתה לפרשה-בתוך-פרשה זו תוצאה בלתי-צפויה - שמנעה את הצורך להעמיד במבחן את כישוריה של הגברת לאנגר.

אם קיווה משהו בצמרת המימסד כי בית-המישפט העליון יחליף אותו מן הצורך לבטל את צו-הגירוש, ועשה זאת במיקומו, הרי דמותה של פליציה לאנגר ביי בית-המישפט ערערה אמונה זו. היה קיים חשש רב שמא בית-המישפט יסרב להתערב.

משום כך היה ברור כי האפי שרות הכטוחה האחרונה לרדת מן העץ הגבוה היא בוועדת-העורר הצבאית. לא היה זה נעים - שהרי החלטה של הוועדה לא יכריח להתפרש אלא כנסיגה של שויה-טוונות-הביטחון, ויש הממשלה כריח, מפד מה שאמרו עד כה.

לשם כך היה דרוש אומץ-לב לא-מעט. למרבה המזל, יש לעזר וייצמן אומץ-לב מסוג זה, והפעם זכה, כנראה, בתמיכתו של מנחם בגין.

במשך כמה ימים קדחתניים, נעשו נסיונות למצוא פשרה. עורך-הדין אליאס חורי, שהוא ערבי ישראלי, הוכנס לתמרון עליידי כמה מראשי-העיריות בגדה, וניהל שיחות עם פרקליט-המדינה גבריאל אל בכך. התגבש רעיון של פשרה. ראשי-העיריות הסכימו לה בשיחות פרטיות. אך כאשר התכנסו כולם יחד, עמדו מול קוראליציה של הקומוניסטים ואנשי חזית-הסירוב, ואיש לא העז לעמוד על ההצעה. היא נדחתה פה אחד, ותורי הוצא מן העניין.

מיסרד-הביטחון רמו כי הוא מוכן לפשרה שעל פיה לא יגורש אל-שכעה, ויתר זור למועצת-העיריה, אך לא לתפקידו כראשי-העיריה. גם הצעה זו לא נתקבלה עליידי ראשי-העיריות, שמעמדם הלך ור התחזק מדי יום.

היה ברור כי אין מנוס מהכרעה ברורה: להחזיר את אל-שכעה לתפקידו, או להסתכן במשבר ממדרגה ראשונה, שיביא לעימות ישיר בין ישראל ובין דעת-הקהל העולמית כולה, וגם עם ממשלות ארצות-הברית ומצריים, ולמסירת הגדה המערבית להנהגה מחתרנית של חזית-הסירוב והקומוניסטים.

מוזי צירוף זה שד כפנות, הוחי זר אל-שכעה לתפקידו - מבלי שיקבל עק עצמו החתיבות פומביות כלשהי. כל ראשי-העיריות האבות רות חזרו אף הם לתפקידיהם.

בשביל הפלסטינים היה זה ניצחון חדי-משמעי. צירוף מעשי-האיולת, שהחל עם שיחתו של האלוף דני מט, נסתיים לא רק בהתמוטטות הפרשה עצמה, אלא גם בשינוי מרחיק-לכת בגדה.

קשה היה להתעלם מן העובדה, שמכל הגורמים המדיניים בישראל, היתה שלי-התנועה היחידה (מילברד רק"ח) שהתייצבה לימין אל-שכעה ושנאבקה נגד גירוש. מעתה יש בגדה הנהגה לאומית מוכרת ומאוחדת. הנהגה זו התרחקה עתה מן זרם המרכזי של אש"ף, בהנהגת תנועת פתח, וזוה במידה ניכרת לעבר חזית-הסירוב. ברגע זה קשה לדעת אם זוהי תזוזה זמנית, או שהמנהיגות כולה לכדה עתה בידי הקואליציה הקיצונית - דבר העשוי להשפיע גם על יחסי-הכוחות בי אש"ף בבירור.

על כגון אלה אמר המדינאי הי צרפתי בלויי רהיה-המרת, בהגיבו על אחד ממועשיו של נפוליון: "זה גרוע מפשע! זה מישגה!"